

едиција

АНАГРАМ – преведена поезија

Уредник
Ален Бешић

Наслов оријинала
Gunvor Hofmo
Samlede dikt
Etterlate dikt

Copyright © Gyldendal Norsk Forlag AS 2024
All rights reserved.

Copyright © за ово издање КЦНС, Нови Сад, 2024.
Copyright © за превод Марко Вуковић и КЦНС, Нови Сад, 2024.

Овај превод финансијски је потпомогла NORLA
This translation has been published with the financial support of NORLA

Сва права задржана. Ниједан део ове књиге не може се користити нити репродуковати у било ком облику без писмене сагласности издавача.

Гунвор Хофмо

Из друге стварности

Изабране њесме

С норвешког превео Марко Вуковић

КУЛТУРНИ ЦЕНТАР НОВОГ САДА, 2024.

Тесіамені за вечносі

ЛУДА ТЕТКА

Црни клавир, бели украси.
Клавир не свира,
деца се не играју.
Ваздух никад није бременит
од љубави.
Клица у зрну живота
овде своју земљу не налази.

Дани је изједају.
Попут воза што грми
ноћи котрљају, котрљају
преко загледаног ока.
Чело је све беље,
капци црњи,
уста искривљенија.

Мириси које она никад удахнула није,
мушкарци које никад није срела,
живот који живела није
сажиже њену душу
у пепео.

Била је насмрт преплашена самоћа
коју нико није ослободио.
Била је најгорча чежња
коју нико није примирио.
Срела је смртну хладноћу
и пред њом је пала.

ИЗМЕЂУ СВЕТЛА И МРАКА

И светло
попут таласа тишине
продире у собу.
Црвени цветови кактуса
широм су отворени од чуђења,
пуни очекивања посматрају облак
на светлу...

Срећна чистота
почива на листовима
у овом часу.

Онда долази сумрак
певушећи
и љуби
очи цветова пуне очекивања
које се устрептале склапају.

Пред прозором
кроз модри ваздух
клизе тамни облаци,
мирни, сасвим мирни,
један за другим у дугом реду,
попут стараца
који полако иду за лесом,
без страха, без туге,
испуњени вечерњим миром.

У ТАМНОЈ НОЋИ

Не волим никог,
ноћи без звезда,
не волим никог!
Ти, не́ма тамо,
знаш добро шта је то:
напуштена од звезда,
напуштена од светла
по путевима и стазама!

Не волим никог,
горка, горка ноћи,
не волим никог!
И мостове што их пале
без пламена
и нико и ништа
на свету
више ми не
припада...

Па дођите, лешинари!
Пролетите уз дивљи крик
кроз кишу и олују
и кљујте ме, лешину,
и баците ме тамо, црвима,
и оставите да тако лежим:
јадна, што живот
близак јој није!

ЧОВЕК И КЊИГА

Огорчен, један огорчен пита
човека над књигом:
„Верујеш ли да те читање
паметнијим чини?”

Он се мирно насмејао:
„Ма не, пријатељу мој!
Читам да опет
дечју душу пронађем.

Читам да пронађем
дете које никад нисам био,
које виче да би викало
и не чека на одговор.”

ЖЕЛИМ КУЋИ

Желим да гледам ка звездама
изнад ноћног, црног мора
које пева, пева:
Дивна је ноћ,
диван је дан,
ниједно од њих умрети неће!

Желим кући, људима –
као слепац из кога
звездани сјај туге
исијава у мраку.

ПРОЛЕЋЕ ЈЕ

Пролеће је:
светло испуњено патњом
баца те у све немо.

Положи руку на кору дрвета:
крвари као и ти.
Наслони чело на камен у пољу:
хладно му је као и теби.
Ослушни тишину,
ослушни ваздух,
бескућник је као и ти.

ИЗ ДРУГЕ СТВАРНОСТИ

Човек се разболи дозивајући стварност.
Била сам стварима толико близу
да сам прогорела пут кроз њих
па сад са друге стране стојим,
тамо светло од мрака није раздвојено,
тамо не постоје границе,
само тишина која ме баца у универзум самоће,
неизлечиве самоће.
Руком из росне траве црпем свежину:
то је та стварност,
то је та стварност довољна за твоје очи,
али ја сам са друге стране
где су влати јечећа звона туге и горког ишчекивања.
Држим руку човека
и гледам га у очи,
али ја сам са друге стране
где човек је магла самоће и страха.
О да сам стена
која може обухватити ову тежину празнине,
да сам звезда
па да могу попити ову бол празнине,
али тек човек сам бачен на границу
и чујем тишине хук,
чујем тишину како урла
из дубљих светова од овог.

МИ ШТО СМО ВЕНЧАНИ

Ми што смо венчани с мраком, тишином и богом!
Богом који спава ноћас док земља се цепа,
богом без чистоте, без срама,
налик бескрајним дубинама душа мртвих,
оних без свога ја.
О, где он то земљу обасипа својом дубином,
трепери у јакој пролећној светлости, у влажној глаткости понора.
То што бесвесно почива, почива у њему,
то што непомично слуша, слуша у њему,
огањ који је сам себе погубио, мртав је у њему.

СПАВАЈ

Спавај у својој сигурној беди,
спавај у својој муци,
радуј се огорченој борби
прогоњена од својих...

Границу на којој спаваш
ја желим за себе!
Спавај, о људско чедо
слепо у своме логу.

СВЕТА ТИШИНО

Света тишино:

преко сивог дна улица сребрно светло пада
када их посетиш,
уз твоју дубину дрвеће дише тешком пуноћом.
Један пас непомично лежи пред капијом
док пушташ да скривени светови незасите жалости
оптерећују свежи вечерњи мрак над њим.

О света тишино,
о дубока смрти воћа што је лежало предуго,
деце која су плакала предуго,
људи који су болесни од умора прешли границу
где живот није живот
већ нељудско знање и страх,
где речи нису речи
већ смех, зловни смех и мрак,
мрак који вечно пада!

Али тишина расте у њима као суви јецаји у грлу,
тишина сваког посећује с горком пуноћом живота и смрти,
живота и смрти чија лица су толико близу да постају једно
и све се њоме обасјава,
све се обасја дрхтавом тишином препуклих срца.

НЕ ПОЗНАЈЕМ НИЈЕДНУ РЕЧ ВИШЕ

Не познајем ниједну реч више,
о блаженство.
Дубока матица светлећих боја
прожима ме
и висока тишина сивобелог снега.

Лице Бога оца
видим горе,
лице Бога оца, које светли.

Не познајем ниједну реч више,
о блаженство,
само боје и дубину.